

Liikenneturvan selvityksiä 1/2026

Teemaraportti nuorten liikennekäyttäytymisestä ja siihen liittyvistä asenteista

Teemaraaportti nuorten liikennekäyttäytymisestä ja siihen liittyvistä asenteista

Liikenneturvan selvityksiä 1/2026

Verkkajulkaisu (PDF)

www.liikenneturva.fi

ISSN: 2341-8052

ISBN: 978-951-560-299-2

Valokuvat: Nina Mönkkönen,
Tomi Nuotsalo (s. 10)

Kirjoittaja: Marja Pakarinen

Sisällysluettelo

Raportin aineistot	sivu 3
Nuorten liikenneturvallisuuden yleiskuva	sivu 4
Nuorten liikkuminen ja autoilu Kuljutavat, henkilöauton ajokortti ja autoilun rooli arjessa	sivut 5–6
Lähipiirin ja koulun vaikutus Huoltajien esimerkki, kavereiden vaikutus, matkustajana toimiminen ja liikennekasvatus	sivut 7–10
Riskikäsitteet ja turvallisuus Nuorten tunnistamat liikenteen suurimmat riskit sekä turvallisuutta koskevat asenteet	sivut 11–12
Keskeiset riskiteemat Tarkkaamattomuus, päihitteet, turvavälineet, väsymys ja nopeus	sivut 13–19
Johtopäätökset, pohdinta ja lähteet	sivut 20–22

Raportissa käytetyt aineistot

Selvitys kokoa Liikenneturvan kyselyiden tuloksia nuorten käyttäytymisestä ja asenteista liikenteessä. Keskeisin aineisto on syksyn 2025 nuorisokysely.

N=811
vastaajaa

15–24-vuotiaat
kohderyhmä

414 / 397
15–19 v. / 20–24 v.

Pääaineisto: Nuorisokysely 2025

15–24-vuotiaiden liikennekäyttäytymistä sekä liikenteeseen liittyviä asenteita ja mielipiteitä selvitettiin kyselytutkimuksella syksyllä 2025. Kyselyn toteutti Taloustutkimus. Tulokset on painotettu sukupuolen ja alueen mukaan vastaamaan kohderyhmää.

Täydentävät aineistot

Selvityksen aineistona on käytetty myös muita Liikenneturvan väestökyselyitä nuorten ikäryhmän osalta. Näissä kyselyissä nuorten vastaajien määrä on nuorisokyselyä huomattavasti pienempi, jolloin tuloksia kannattaa tulkita viitteellisinä.

Tulkintahuomio

Itseraportointiin kyselytutkimuksissa voi liittyä muistivirheitä ja sosiaalisen hyväksyttävyyden vaikutusta — tuloksia kannattaa tarkastella suuntaa antavina.

Käytetyt kyselyt ja lähteet on kuvattu raportin lopussa.

Nuorten liikenneturvallisuuden piirteitä

Nuorten liikenneturvallisuus on parantunut pitkällä aikavälillä, mutta 15–24-vuotiaat ovat edelleen yliedustettuina vakavissa liikenneonnettomuuksissa.

40
Keskimäärin kuolemaa
vuodessa*

180
Keskimäärin vakavasti
loukkaantunutta vuodessa**

2/3
kuolemista henkilöautossa

Keskeiset liikenneonnettomuuksien riskit

Nuorten vakavissa moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa toistuvat ylinopeus, turvalaitteiden käyttämättömyys ja päihteet. Kuolemaan johtaneissa tapauksissa kaksi kolmesta 18–24-vuotiaasta kuljettajasta ajaa vähintään 10 km/h ylinopeutta, yli puolet henkilöautossa kuolleista ei käytä turvavyötä ja joka kolmas kuljettaja syyllistyy rattijuopumukseen. Nuoren kuljettajan kyydissä on usein muita nuoria. Alkoholin vaikutuksen alaisena ajaminen on myös yleisempää, kun kyydissä on matkustajia. Valtaosa tieliikenneonnettomuuksissa kuolleista nuorista on miehiä. (Salenius & Sihvola 2021.)

Riskikäyttäytyminen ja asenteet

Myös kyselytutkimuksissa nuoret raportoivat vanhempia ikäryhmiä useammin ylinopeutta, päihtyneenä ajamista ja tarkkaamattomuutta. Nuoret suhtautuvat myös vanhempia ikäryhmiä sallivammin riskeihin — etenkin ylinopeuteen ja puhelimen käyttöön.

Kuljettajan asenteet ovat yhteydessä riskeihin. Delavaryn ym. (2024) tutkimuksessa havaittiin, että kuljettajilla, jotka suhtautuvat hyväksyvästi ylinopeuteen taajaman ulkopuolella, on 30 % suurempi todennäköisyys joutua onnettomuuteen kuin muilla. Hyväksyvästi viestien lukemiseen tai kirjoittamiseen ajon aikana suhtautuvilla on jopa 137 % suurempi todennäköisyys joutua onnettomuuteen.

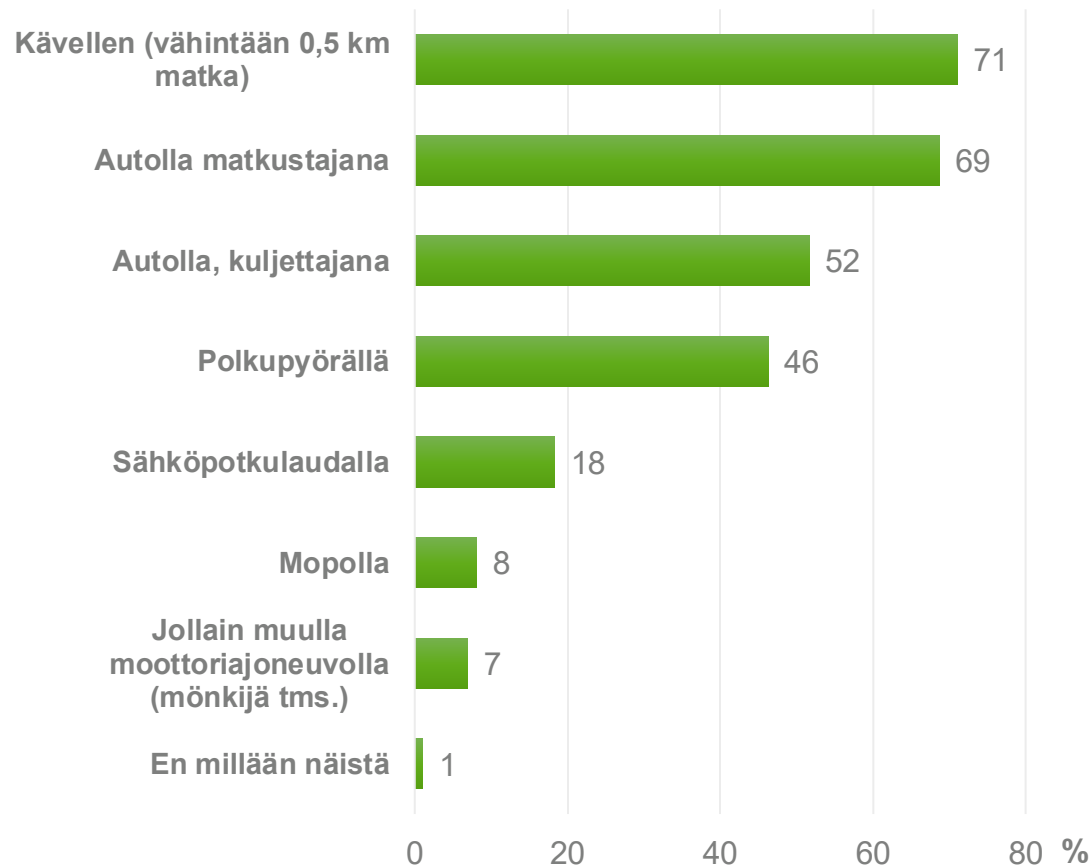
Nuorten liikenneturvallisuudessa korostuvat riskialttiimpi käyttäytyminen, sallivammat asenteet, vähäinen ajokokemus ja vertaisryhmän vaikutus.

Lähteet: Suomen virallinen tilasto 2026; Salenius & Sihvola 2021; Delavary ym. 2024.

* Viimeisen 10 vuoden keskiarvo

** Viimeisen 10 vuoden keskiarvo, sisältää poliisin tietoon tulleet ja hoitoilmoitusaineiston tapaukset

Nuorten liikkuminen on monimuotoista

Kävely ja autossa matkustaminen muodostavat nuorten liikkumisen ytimen.

Yleisimmät kulkutavat

Nuorisokyselyyn vastanneiden yleisimmät kulkutavat ovat kävely ja autossa matkustaminen. Kävely on muita yleisempää 20–24-vuotiailla ja naisilla. Naiset ovat miehiä useammin myös autossa matkustajina.

Muut kulkutavat

Polkupyöräily on lähes yhtä yleistä kuin autolla ajaminen, ja miehet pyöräilevät naisia useammin. Noin viidennes nuorista kertoo liikkuvansa sähköpotkulaudalla, vanhemmat nuoret nuorempia useammin. Kaikista vastaajista noin joka kuudes (16 %) kertoo ajaneensa joskus sähköpotkulaudalla alle 15-vuotiaana. Mopoilu painottuu alle 18-vuotiaisiin ja miehiin.

Ajokortin merkitys

Noin puolet nuorista toimii ainakin joskus auton kuljettajana, eikä sukupuolten välillä ole eroja. Ajokortin omistavista suurin osa (86 %) ajaa autolla ainakin joskus. Autoilevat nuoret kävelevät ja pyöräilevät vähemmän kuin nuoret, joilla ei ole ajokorttia.

Henkilöauton ajokortti ja autoilu

Nuorisokyselyyn vastanneista 15–24-vuotiaista kahdella kolmesta on henkilöauton ajokortti. Ajokortti yleistyy selvästi 18. ikävuoden jälkeen, mutta poikkeuslupa tuo osan nuorista kuljettajiksi jo 17-vuotiaana.

65 %

Kaikista vastaajista on ajokortti

50 %

15–19-vuotiaista on ajokortti

76 %

20–24-vuotiaista on ajokortti

32 %

On suorittanut ajokortin poikkeusluvalla

Ajokortin hankinta

Kyselyyn vastanneista ajokortin omistavista nuorista suurin osa on suorittanut ajokortin autokoulussa tai oppilaitoksessa (53 %). Opetusluvalla kortin on suorittanut 37 % ja poikkeusluvalla 32 %. Miehet suorittavat ajokortin poikkeusluvalla naisia useammin.

Ajokortteja on yhtä paljon naisilla ja miehillä. Vähiten kortteja on pääkaupunkiseudulla asuvilla nuorilla.

Autoilu vapaa-aikana

Kaikista nuorisokyselyyn vastanneista 38 % pitää autoilua, mopoilua tai muuta ajelua tärkeänä vapaa-ajanviettotapana. Tämä korostuu pienemmillä paikkakunnilla asuvilla nuorilla sekä 15–19-vuotiailla miehillä, joista puolet pitää ajelua tärkeänä ajanviettotapana.

Itsevarmuutta ratissa

Ajokortillisista nuorista 63 % ajattelee hallitsevansa auton tilanteessa kuin tilanteessa ja 58 % pitää itseään erittäin hyvänä kuljettajana. Sukupuolten tai ikäryhmien välillä ei ole eroja. Samalla 83 % autoilevista nuorista pitää liikennesääntöjen noudattamista tärkeänä, naiset miehiäkin enemmän.

Lähde: Nuorisokysely 2025

Huoltajien esimerkillä on suuri vaikutus

Huoltajien esimerkki vaikuttaa olevan nuorille vahva liikennekäyttäytymisen malli. Esimerkillä koetaan olevan vaikutusta kaikissa ikäryhmissä sekä naisilla että miehillä.

66 % toimii liikenteessä kuten vanhempansa
71 % kokee vanhempien olevan kiinnostuneita
21 % arvioi vanhempien kuvan kaunistelluksi

Huoltajien malli näkyy arjessa

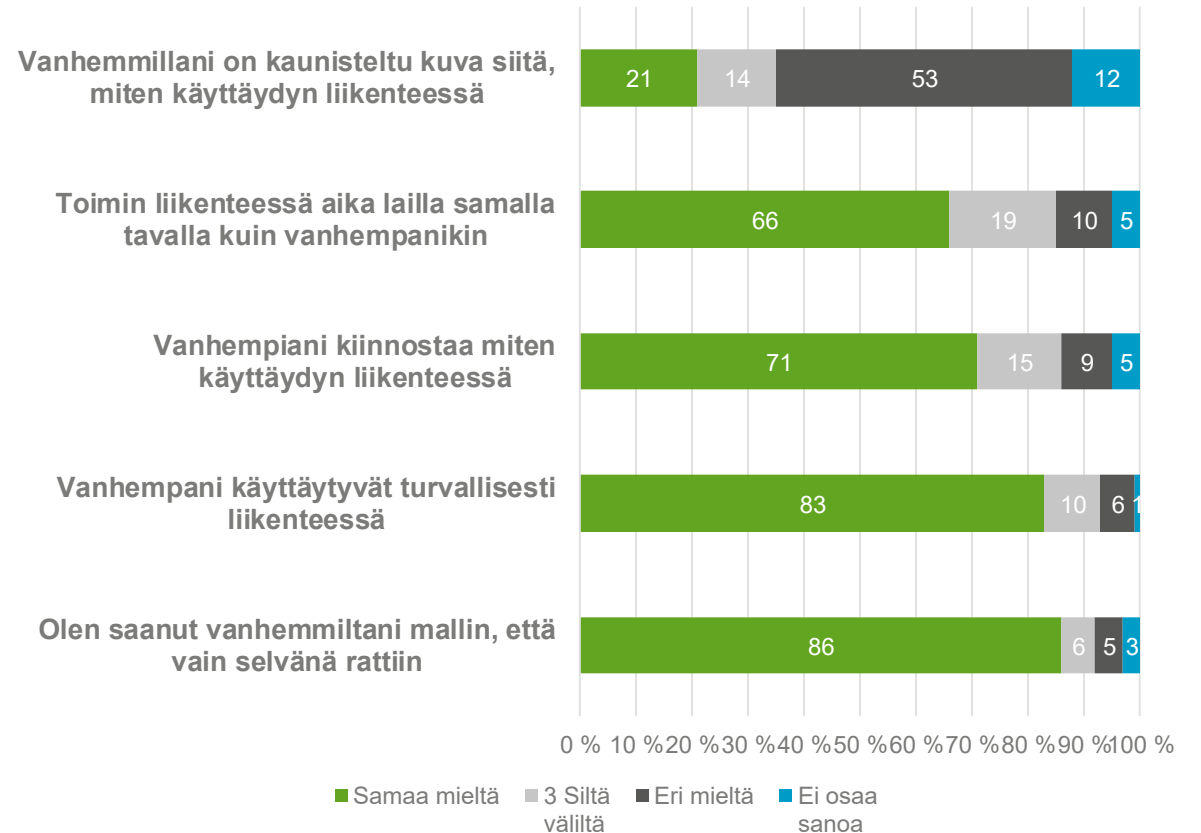
Kaksi kolmesta nuoresta arvioi toimivansa liikenteessä samaan tapaan kuin vanhempansa. Tulos on samansuuntainen eri sukupuolilla ja ikäryhmissä.

Luottamus vanhempiin on vahvaa

Nuorisokyselyyn vastanneista enemmistö (84 %) ajattelee vanhempiensa käyttäytyvän turvallisesti liikenteessä ja 71 % kokee vanhempien olevan kiinnostuneita nuoren käyttäytymisestä liikenteessä.

Kaikki ei kuitenkaan välity vanhemmille

Viidennes (21 %) arvioi, että vanhemmillä on kaunisteltu kuva hänen käyttäytymisestään liikenteessä. Useimmin vanhempien käsityksen arvioivat liian kaunistelluksi 15–19-vuotiaat miehet.

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? Kaikki vastaajat n=811. Nuorisokysely 2025.

Kavereiden vaikutus liikenteessä

Kavereiden vaikutus näkyy osan nuorista vastauksissa. Matkustajana koettu pelko nousee kuitenkin esiin laajana kokemuksena.

22 %

ottaa mallia kavereilta

11 %

kokee painostuksen saaneen hölmöilemään

66 %

on pelännyt kaverin kyydissä

Kavereiden esimerkki vaikuttaa osaan

Kaikista nuorisokyselyyn vastanneista noin joka viides kertoo ottavansa mallia kavereiltaan liikenteessä.

Vain harva kokee kavereiden painostuksen saaneen ”hölmöilemään” liikenteessä tai kertoo ottavansa enemmän riskejä matkustajien ollessa kyydissä. Vaikutus korostuu 15–19-vuotiailla miehillä, joista viidennes (21 %) arvelee kavereiden aiheuttaneen ”hölmöilyä”.

Matkustajana pelko on yleistä

Kaksi kolmesta nuoresta on pelännyt kaverin kyydissä ainakin joskus. Naiset raportoivat pelkoa miehiä useammin. Kokemus liittyy usein erityisesti tilanteisiin, joissa kuljettaja on ollut päihteiden vaikutuksen alaisena.

Lähde: Nuorisokysely 2025

Matkustajana toimiminen

Nuoret ovat usein autoillessa toistensa kyydissä. Matkustajan rooli näyttäytyy pääosin vastuullisena, mutta kuljettajan ajokunnosta kysyminen voi olla vaikeaa.

85 %	55 %	28 %
antaa kuljettajalle ajorauhan	on puuttunut vaaralliseen toimintaan	kokee ajokunnon kysymisen vaikeaksi

Matkustajan rooli on aktiivinen

Suurin osa (85 %) nuorisokyselyyn vastanneista pyrkii toimimaan niin, että kuljettaja voi keskittyä ajamiseen. Naiset ja yli 20-vuotiaat nuoret ovat useimmin väittämistä samaa mieltä.

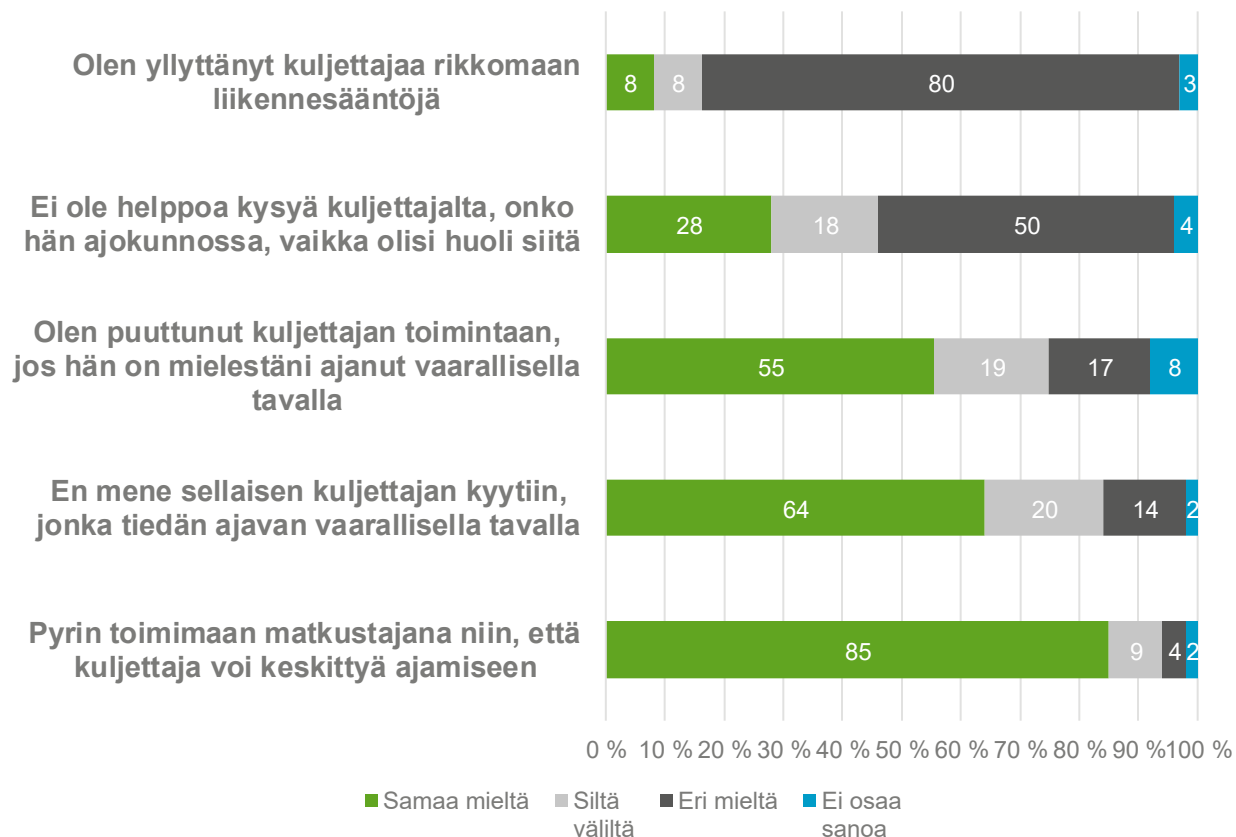
Vaaralliseen toimintaan puututaan

Hieman yli puolet on puuttunut kuljettajan toimintaan, jos se on vaikuttanut vaaralliselta. Naiset ja yli 20-vuotiaat puuttuvat muita useammin. Päihtyneenä ajamiseen suhtaudutaan erityisen kielteisesti: 92 % yrittäisi estää kaveria lähtemästä ajamaan humalassa.

Ajokunnosta kysyminen ei ole kaikille helppoa

Yli neljännes nuorista koee, ettei kuljettajalta ole helppoa kysyä ajokunnosta, vaikka siitä olisi huoli. Tässä ei ole eroja sukupuolten välillä.

Lähde: Nuorisokysely 2025

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? Kaikki vastaajat n=811. Nuorisokysely 2025.

Nuoret toivovat lisää liikennekasvatusta

Nuoret kokevat koulujen liikennekasvatuksen tarpeelliseksi: tietoa toivotaan lisää, ja aiheita käsitellään vain harvoin säännöllisesti.

61 %

haluaa lisää tietoa liikenneturvallisuudesta

25 %

kokee käsittelyn säännölliseksi

n. 50 %

kannattaa oppituntia tai teemapäivää

Tarve on selvä

Enemmistö nuorisokyselyyn vastanneista katsoo, että koulussa pitäisi saada enemmän tietoa turvallisesta liikkumisesta. Vain neljännes kokee liikenneaiheita käsiteltävän koulussa säännöllisesti.

Sisällöt: riskit ja arjen valinnat

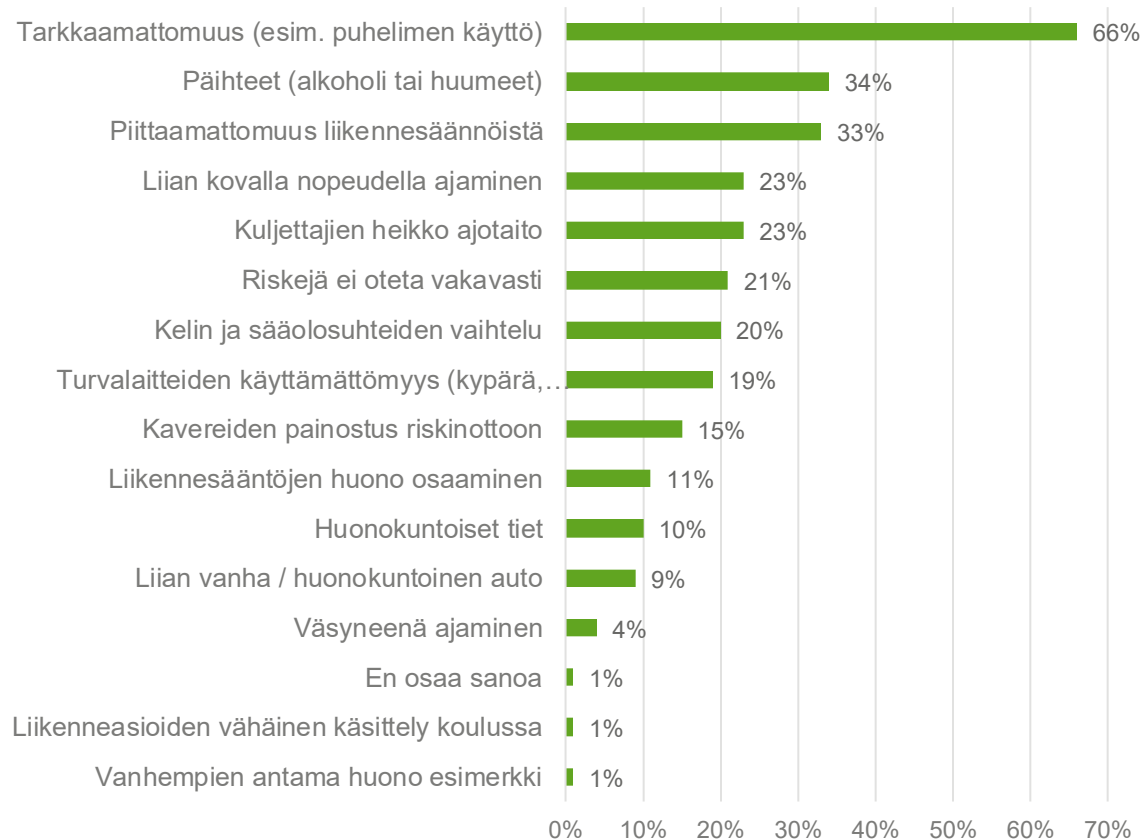
Nuoret toivovat käsittelyyn erityisesti päihteiden vaikutusta, puhelimen käyttöä ja tarkkaavaisuuden vaikutusta. Myös nopeus, turvavarusteet ja liikennesäännöt eri kulkumuodoille ovat toivottuja teemoja.

Toivotuin toteutustapa

Eniten kannatusta saa erillinen oppitunti tai teemapäivä, jota kannattaa noin puolet nuorista.

Lähde: Nuorisokysely 2025

Tarkkaamattomuus on nuorten mielestä suurin riski

Tarkkaamattomuus nousee nuorten arvioissa selvästi suurimmaksi liikenteen riskiksi. Seuraavaksi tärkeimpinä pidetään päihteitä ja piittaamattomuutta liikennesäännöistä.

66 % tarkkaamattomuus **34 %** päihteet **33 %** piittaamattomuus säännöistä

Sukupuoli ja ikä vaikuttavat arvioihin

Miehet arvioivat naisia useammin suurimmiksi riskeiksi kuljettajan heikon ajotaidon, liian vanhan tai huonokuntoisen auton sekä huonokuntoiset tiet. Naiset puolestaan nostavat esiin kavereiden painostuksen riskinottoon, liian kovan nopeuden, päihteet, piittaamattomuuden liikennesäännöistä ja tarkkaamattomuuden.

Alle 20-vuotiaat vastaajat nostavat useimmin riskeiksi huonokuntoiset tiet, liian vanhan tai huonokuntoisen auton sekä turvalaitteiden käyttämättömyyden. Yli 20-vuotiaat korostavat sitä vastoin tarkkaamattomuutta ja liiallista nopeutta.

Alueelliset erot näkyvät painotuksissa

Uudellamaalla ja pääkaupunkiseudulla asuvat nuoret pitävät useammin riskeinä päihteitä ja liiallista nopeutta. Maaseudulla ja pienillä paikkakunnilla korostuvat piittaamattomuus liikennesäännöistä ja tarkkaamattomuus.

Mitkä ovat mielestäsi suurimmat riskit nuorille liikenteessä? Valitse kolme (3) suurinta riskiä. Kaikki vastaajat n=811. Nuorisokysely 2025.

Lähde: Nuorisokysely 2025

Turvallisuus liikenteessä on nuorille tärkeää

Nuorten asenteet turvalliseen liikkumiseen ovat myönteisiä: valtaosa haluaa toimia turvallisesti ja arvioi noudattavansa sääntöjä hyvin.

88 %

haluaa toimia turvallisesti

85 %

arvioi noudattavansa sääntöjä hyvin

Turvallisuus on vahva normi

Lähes 90 % kaikista nuorisokyselyyn vastanneista nuorista kertoo haluavansa toimia turvallisella tavalla liikenteessä.

Sääntöjen noudattamiseen luotetaan

Nuorista 85 % arvioi noudattavansa liikennesääntöjä hyvin. Sukupuolten välillä ei ole eroja, mutta nuoremmat arvioivat noudattavansa sääntöjä harvemmin kuin yli 20-vuotiaat. Suuri osa nuorista myös arvioi osaavansa liikennesäännöt hyvin.

Lähde: Nuorisokysely 2025

Tarkkaamattomuus: Puhelimen käyttö ajaessa on yleistä

Nuoret arvioivat tarkkaamattomuuden liikenteen suurimmaksi riskiksi, mutta puhelimen käyttö ajaessa on silti yleistä ja osa suhtautuu siihen sallivasti.

yli 50 %

on katsonut viestejä
tai videoita ajaessa

29 %

on joutunut
vaaratilanteeseen

80 %

pitää viestittelyä
vaarallisena

21 %

hyväksyy käytön
rauhallisessa
liikenteessä

Puhelimen käyttö liikenteessä on yleistä

Autoilevista 15–24-vuotiaista (N=90) yli puolet kertoo katsoneensa ajaessaan puhelimesta tai auton näytöltä viestejä tai videoita vähintään muutaman kerran edeltävän vuoden aikana. Osuus on samaa tasoa nuorilla vastaajilla kuin muissakin ikäryhmissä. (Teemakysely 2025.)

Vaaratilanteet korostuvat nuorilla

Autoilevista nuorista (N=90) lähes joka kolmas (29 %) kertoo joutuneensa edeltävän vuoden aikana vähintään kerran vaaratilanteeseen, kun jokin laite on vienyt huomion ajamisesta. Koko vastaajajoukosta kaikissa ikäryhmissä vaaratilanteeseen on joutunut 14 %. (Teemakysely 2025.)

Asenteissa näkyy ristiriita

Valtaosa nuorista pitää viestien lukemista ja kirjoittamista ajon aikana vaarallisena. Naiset suhtautuvat viestimiseen ajon aikana miehiäkin kielteisemmin. (Nuorisokysely 2025.)

Toisaalta noin viidennes nuorista pitää puhelimen käyttöä melko turvallisena, jos liikenne on rauhallista. Koko väestöstä 7 % on tästä väittämästä samaa mieltä. (Teemakysely 2025, 15–24-vuotiaat N=168.)

Alkoholi liikenteessä: Humalassa ajamisen kokemuksia on monilla nuorilla

Suurin osa nuorista ei ole ajanut alkoholin vaikutuksen alaisena ja viidennes (21 %) nuorisokyselyyn vastanneista ilmoittaa, ettei käytä lainkaan alkoholia. Kokemuksia alkoholin vaikutuksen alaisena ajamisesta on kuitenkin monilla; eri kulkuneuvoilla ja niin kuljettajina kuin matkustajina.

17 %

ajanut humalassa moottoriajoneuvolla

40 %

ajanut humalassa moottoriajoneuvolla tai sähköpotkulaudalla

48 %

sähköpotkulautilloista ajanut humalassa sähköpotkulaudalla

26 %

ollut humalaisen kuljettajan kyydissä

Humalassa ajamista esiintyy eri kulkumuodoissa

Kaikista nuorisokyselyyn vastanneista joka kuudes (17 %) kertoo ajaneensa humalassa ainakin kerran jollain moottoriajoneuvolla*. Miehet ovat ajaneet humalassa naisia useammin. Autoa ajavista nuorista 15 % ilmoittaa ajaneensa autoa humalassa vähintään kerran. Yleisintä tämä on miehillä ja yli 20-vuotiailla nuorilla.

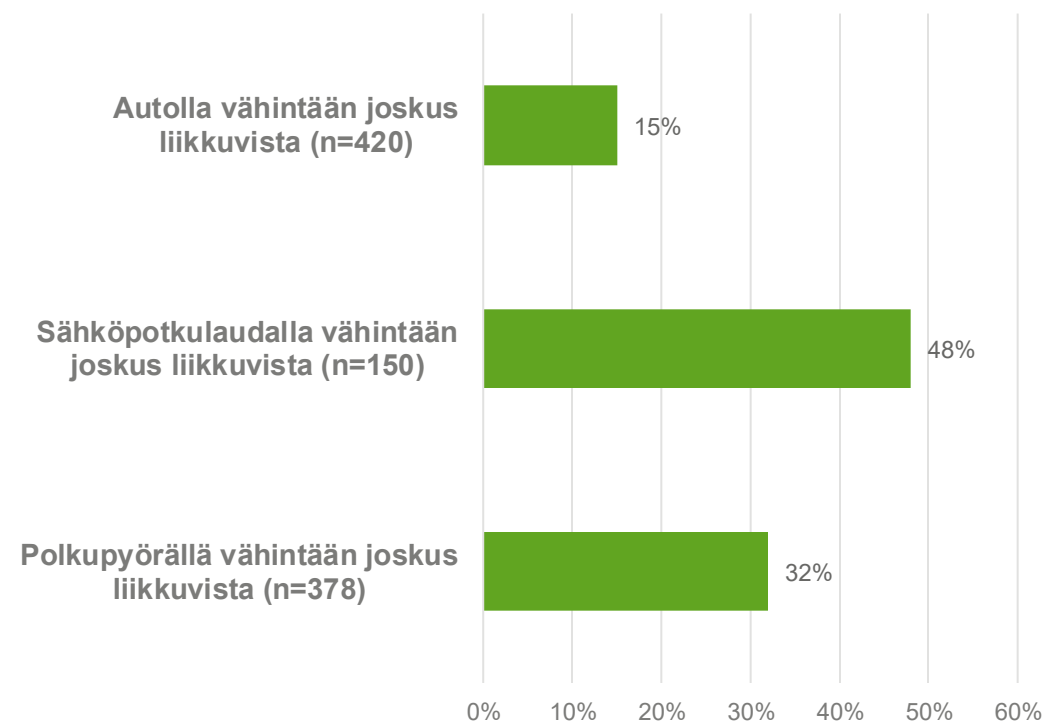
Kevyet kulkumuodot kasvattavat kokonaisuutta

Kun mukaan lasketaan moottoriajoneuvojen lisäksi sähköpotkulautilu, humalassa ajamisen kokemuksia on jopa 40 prosentilla kaikista nuorista. Sähköpotkulautelevista nuorista puolet kertoo ajaneensa humalassa ainakin kerran. Polkupyöräilevistä joka kolmas on ajanut humalassa. Sukupuolten välillä ei ole eroja.

Riski koskee myös matkustajia

Kaikista nuorisokyselyyn vastanneista noin joka neljäs (26 %) on ollut ainakin kerran humalaisen kuljettajan kyydissä. Kokemukset ovat yleisimpiä yli 20-vuotiailla naisilla ja niillä nuorilla, jotka ovat itse ajaneet humalassa.

Ajanut humalassa kyseisellä ajoneuvolla ainakin kerran

Oletko itse ajanut (toiminut kuljettajana) humalassa / alkoholin vaikutuksen alaisena?
Nuorisokysely 2025.

Lähde: Nuorisokysely 2025

* auto, mopo, mopoauto, moottoripyörä, mönkijä tai muu moottoriajoneuvo

Alkoholi liikenteessä:

Nuoret suhtautuvat kielteisesti humalassa ajamiseen

Nuorten suhtautuminen alkoholiin liikenteessä on pääosin kielteistä, ja alkoholin vaikutukset ajoturvallisuuteen tunnetaan hyvin.

76 %

suhtautuu kielteisesti autoiluun 1–2 annoksen jälkeen

74 %

ei usko, ettei pieni määrä alkoholia vaikuttaisi turvallisuuteen

31 %

kokee, ettei vaaroista puhuta riittävästi

Autoiluun suhtaudutaan kielteisimmin

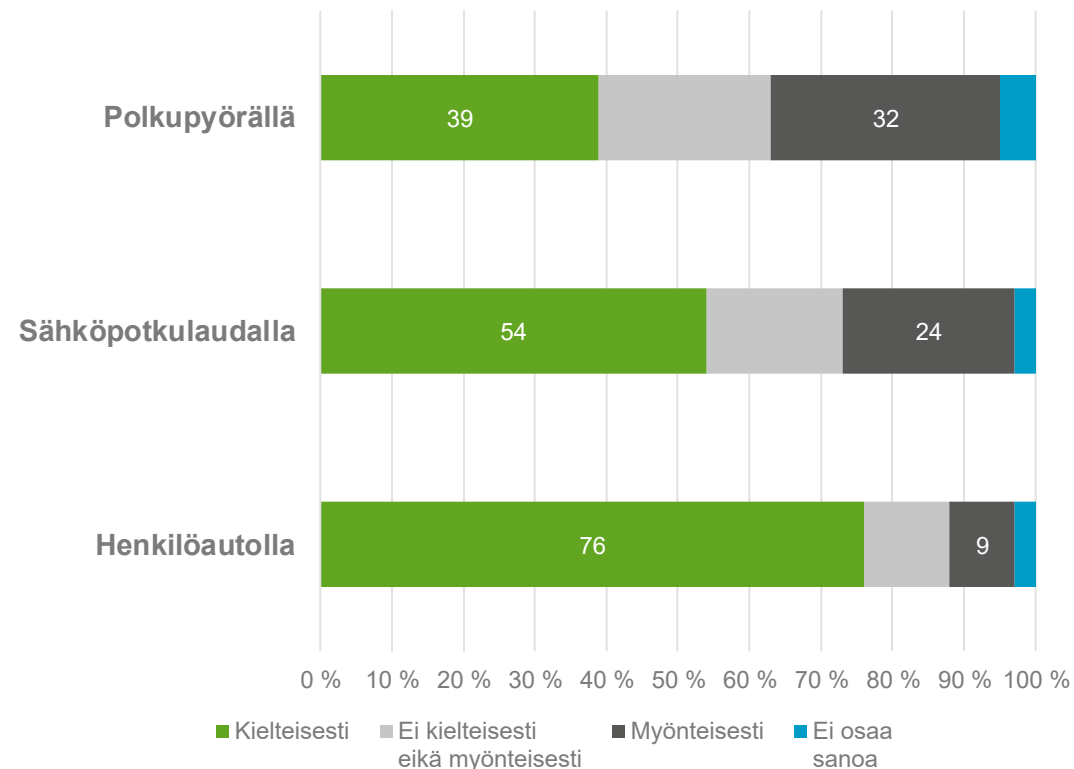
Suuri osa nuorista suhtautuu kielteisesti autoiluun jo 1–2 annoksen jälkeen. Naisten suhtautuminen on miehiäkin kielteisempää. Myönteisimmin suhtautuvat yli 20-vuotiaat. Myönteisempi suhtautuminen on myös heillä, jotka ovat itse ajaneet humalassa.

Vaikutukset turvallisuuteen tunnetaan

Suurin osa nuorista (74 %) on eri mieltä siitä, ettei alkoholilla olisi vaikutusta ajamisen turvallisuuteen, jos rattijuopumuksen rangaistavuusraja ei ylity. Nuorista myös lähes joka kolmas on sitä mieltä, että humalassa ajamisen vaaroista ei puhuta riittävästi.

Kevyissä kulkumuodoissa sallivuus kasvaa

Sähköpotkulaudalla ja polkupyörällä alkoholin vaikutuksen alaisena ajamiseen suhtaudutaan sallivammin kuin autoiluun, vaikka suhtautuminen on useammin kielteistä kuin sallivaa.

Miten suhtaudut ajamiseen, jos kuljettaja on juonut 1–2 annosta alkoholia?
Kaikki vastaajat n=811. Nuorisokysely 2025.

Huumeet liikenteessä:

Huumeiden vaikutuksen alaisena ajaminen on harvinaista

Huumeiden vaikutuksen alaisena ajaminen näyttyy kyselyissä harvinaisena, muttei täysin poikkeuksellisenä. Huumeiden vaikutuksen alaisena ajaneiden vastaajamäärät ovat pieniä, joten tuloksia on tulkittava varovasti.

7 %

ajanut kannabiksen vaikutuksen alaisena moottoriajoneuvolla

5 %

autoilevista ajanut autolla kannabiksen vaikutuksen alaisena

75 %

pitää kannabiksen vaikutuksessa ajamista yhtä paheksuttavana kuin muiden huumeiden

51 %

kokee, ettei vaaroista puhuta riittävästi

Kokemukset huumeiden vaikutuksen alaisena ajamisesta

Kannabiksen vaikutuksen alaisena ajaminen on selvästi harvinaisempaa kuin alkoholin. Nuorisokyselyssä 7 % kertoo ajaneensa ainakin kerran kannabiksen vaikutuksen alaisena jollain moottoriajoneuvolla*. Autoilevista nuorista 5 % kertoo ajaneensa autolla ainakin kerran kannabiksen vaikutuksen alaisena.

Muiden huumeiden vaikutuksen alaisena ajaminen on kyselyjen perusteella kannabiksen vaikutuksen alaisena ajamista harvinaisempaa.

Matkustajana altistuminen on harvinaista, muttei poikkeuksellista

Suurin osa (82 %) nuorista arvioi, ettei ole koskaan ollut kannabista käyttäneen kuljettajan kyydissä. Kaikista vastaajista kuitenkin 13 % arvioi ainakin kerran matkustaneensa kannabiksen vaikutuksen alaisen kuljettajan kyydissä. Sukupuolten välillä ei ole eroja.

Kannabikseen suhtaudutaan pääosin paheksuvasti

Kolme neljästä pitää kannabiksen vaikutuksen alaisena ajamista yhtä paheksuttavana kuin muidenkin huumeiden. Vähiten paheksuvasti suhtautuvat 15–19-vuotiaat miehet.

Riskiviestinnälle on tarvetta

Nuorisokyselyyn vastanneista 16 % uskoo, ettei kannabis vaikuta ajokykyyn yhtä paljon kuin muut huumeet. Yli puolet (58 %) on eri mieltä väittämästä, naiset miehiä useammin.

Nuorista puolet (51 %) on sitä mieltä, että huumeiden vaikutuksen alaisena ajamisen vaaroista ei puhuta riittävästi.

Turvavälineet: Turvavyön käyttö on vakiintunut tapa

Turvavyön käyttö on nuorilla vakiintunutta sekä käyttäytymisenä että asenteena. Erot näkyvät lähinnä sukupuolen ja iän mukaan.

96 %

käyttää aina
etupenkillä

91 %

käyttää aina
takapenkillä

87 %

pitää käyttöä
itsestään selvänä

Käyttö on hyvin yleistä

Kesäkyselyn (2025) mukaan 96 % nuorista käyttää turvavyötä aina etupenkillä ja 91 % aina takapenkillä. Eroja ei ole verrattuna kaikenikäisiin vastaajiin.

Asenne tukee käyttöä

Nuorisokyselyssä lähes 90 % pitää turvavyön käyttöä henkilöautossa itsestään selvänä.

Erot näkyvät erityisesti ryhmittäin

Naiset suhtautuvat turvavyöhön miehiä myönteisemmin. Vähiten itsestään selvänä turvavyön käyttöä pitävät 15–19-vuotiaat miehet (78 %). Vastaavasti eniten turvavyötä itsestäänselvyytenä pitäviä löytyy 20–24-vuotiaista naisista (95 %).

Lähde: Nuorisokysely 2025, Kesäkysely 2025

Ajokunto: Väsyneenä ajaminen on aliarvioitu, mutta yleinen riski

Nuorisokyselyssä vain 4 % nuorista arvioi väsymyksen yhdeksi suurimmista liikenteen riskeistä. Tämä on selvässä ristiriidassa kokemusten yleisyyden kanssa.

4 % nimeää väsymyksen suurimmaksi riskiksi	44 % on usein todella väsynyt pimeinä aamuina	31 % on ajanut peläten nukahtamista	48 % on ollut liian väsyneen kuljettajan kyydissä
--	---	---	---

Väsymys näkyy sekä arjessa että ajamisessa

Talvikyselyssä (2025) 44 % nuorista (N=159) kertoo olevansa usein todella väsynyt pimeinä syys- ja talviaamuina liikenteessä. Kaikista kyselyyn vastanneista näin kokevia on 19 %.

Ajokortillisista nuorista lähes joka kolmas (31 %) arvioi ajaneensa niin väsyneenä, että on pelännyt nukahtavansa rattiin. Sukupuolten tai ikäryhmien välillä ei ole eroja. (Nuorisokysely 2025.)

Nuorista noin puolet pitää liian väsyneenä ajamista erittäin paheksuttavana (Teemakysely 2025).

Myös matkustajat altistuvat riskille

Lähes puolet nuorista (48 %) kertoo olleensa liian väsyneeksi arvioimansa kuljettajan kyydissä ainakin kerran edeltävän vuoden aikana. Koko väestössä osuus on 18 %. (Teemakysely 2025.)

Lähde: Talvikysely 2025, Nuorisokysely 2025, Teemakysely 2025

Nopeus:

Ylinopeus on osalle nuorista sekä tapa että nautinto

Ylinopeus ja liian suuri tilannenopeus ovat nuorilla yleisiä kokemuksia. Samalla osa nuorista kokee kovaa ajamisen nautinnolliseksi tai turvallisiksi omalla kohdallaan.

65 %

ajanut huomattavasti ylinopeutta

40 %

nauttii kovaa ajamisesta

48 %

kokee olevansa turvallinen kuski ylinopeudesta huolimatta

25 %

kokee vaikeaksi olla ajamatta ylinopeutta

Ylinopeus on yleistä

Kaksi kolmesta autoilevasta nuoresta on ajanut viimeisen vuoden aikana vähintään kerran huomattavasti nopeusrajoitusta kovempaa. Koko väestössä luku on samaa luokkaa. Tilanteeseen tai keliin nähden liian suuri nopeus korostuu nuorilla muuta väestöä enemmän: Kertaakaan tilanteeseen nähden liian kovaa ei ole ajanut 35 % nuorista, kun koko väestössä näin ei ole toiminut 56 %. (Teemakysely 2025.)

Kova vauhti näkyy myös matkustajana

Nuoret ovat usein kyydissä, kun kuljettaja ajaa kovaa: Noin 60 % nuorista on ollut ainakin kerran sellaisen kuljettajan kyydissä, joka on ajanut taajamassa tai maantiellä huomattavasti nopeusrajoitusta kovempaa. (Teemakysely 2025.)

Asenteissa on turvallisuusristiriita

Ajokortillisista nuorista 40 % nauttii kovaa ajamisesta, ja lähes puolet pitää itseään turvallisenä kuljettajana myös ylinopeutta ajaessaan. Eniten vauhdista nauttivat alle 20-vuotiaat miehet (62 %). Osa ajokortillisista nuorista myös kokee, että on vaikea olla ajamatta ylinopeutta. Eroja ei ole sukupuolten tai ikäryhmien välillä. Silti useimmat (78 %) pitävät nopeusrajoitusten noudattamista tärkeänä. (Nuorisokysely 2025)

Yhteenveto nuorten liikennekäyttäytymisestä ja asenteista

- 1 Nuoret haluavat toimia turvallisesti, mutta käyttäytymisessä on ristiriita**

Valtaosa pitää turvallisuutta ja sääntöjen noudattamista tärkeänä. Silti nuoret raportoivat varsin usein puhelimen käyttöä ajaessa, ylinopeutta, väsyneenä ajamista ja päihteisiin liittyviä tilanteita.
- 2 Riskit korostuvat tietyissä ryhmissä ja tilanteissa**

Etenkin 15–19-vuotiaat miehet erottuvat monessa riskissä. Tässä ryhmässä näyttävät korostuvan esimerkiksi kovaa ajamisesta nauttiminen, sallivammat asenteet riskikäyttäytymiseen ja kavereiden vaikutus. Tuloksissa on myös viitteitä siihen, että riskikäyttäytyminen ja sallivammat asenteet saattavat kasautua osin samoille nuorille.
- 3 Nuoret altistuvat riskeille matkustajina, vaikka itse käyttäytyisivät turvallisesti**

Nuoret ovat usein matkustajia, pelkäävät kavereiden kyydissä eivätkä aina koe helpoksi puuttua kuljettajan toimintaan. Nuoret ovat selvästi vanhempia ikäryhmiä useammin väsyneen, päihtyneen tai ylinopeutta ajavan kuljettajan kyydissä.
- 4 Puhelimen aiheuttama tarkkaamattomuus on nuorten itse tunnistama ykkösriski**

Nuoret tunnistavat riskin, mutta osa hyväksyy puhelimen käytön “rauhallisessa liikenteessä” ja puhelimen käyttö liikenteessä on yleistä.
- 5 Väsymys näyttää suuremmalta riskiltä kuin nuoret itse arvioivat**

Väsymystä ei tunnisteta suureksi riskiksi, mutta suuri osa raportoi väsyneenä ajamista tai väsyneen kuljettajan kyydissä olemista.
- 6 Huoltajien esimerkki vaikuttaa nuoriin, myös liikennekasvatusta kaivataan**

Nuoret kokevat huoltajien esimerkin vahvaksi ja enemmistö toivoo lisää liikennekasvatusta.

Lopuksi

Kyselyiden perusteella valtaosa nuorista kertoo haluavansa toimia liikenteessä turvallisesti, nuoret tunnistavat keskeisiä riskejä ja arvioivat noudattavansa sääntöjä hyvin. Esimerkiksi päihtyneenä ajamiseen suhtaudutaan hyvin kielteisesti, ja alkoholin vaikutukset ajokykyyn myös tunnetaan varsin hyvin. Samalla tuloksissa on ristiriitaa asenteiden ja arjen käyttäytymisen välillä. Osa nuorista raportoi ajaneensa alkoholin vaikutuksen alaisena, käyttäneensä puhelinta ajaessaan, ajaneensa huomattavaa ylinopeutta tai lähteneensä rattiin liian väsyneenä. Turvallisuusmyönteiset asenteet ovat erinomainen lähtökohta liikenneturvallisuudelle, mutta eivät yksistään riitä. Arjen tilanteissa voivat vaikuttaa lopulta monet tekijät, esimerkiksi ryhmätilanne ja matkustajien vaikutus, väsymys tai kiire, tottumukset, liiallinen itsevarmuus tai kokemattomuus.

Osa riskeistä on nuorille hyvin näkyviä ja tunnistettavia, mutta osa jää selvästi aliarvioiduksi. Tarkkaamattomuus tunnistetaan nuorten omissa arvioissa suurimmaksi liikenteen riskiksi, mutta puhelimen käyttö ajon aikana on silti yleistä. Väsymys puolestaan jää riskiarvioissa marginaaliin, vaikka kokemukset väsyneenä ajamisesta ja väsyneen kuljettajan kyydissä olemisesta ovat nuorten ikäryhmässä erityisen yleisiä. Vaikuttaa siltä, että pelkkä riskin nimeäminen ei riitä, vaan tarvitaan konkreettista tilanteiden tunnistamista: milloin oma ajokunto on heikentynyt ja miten se näkyy, milloin puhelin vie huomion ja miten sen voi estää ja milloin matka kannattaa järjestää toisin.

Kyselyissä nousee vahvasti esiin matkustajan näkökulma. Nuorten liikenneturvallisuutta ei voikaan tarkastella vain kuljettajan näkökulmasta, vaan monet riskit koetaan matkustajana: kaverin kyydissä pelätään, kuljettajan ajokuntoa voi olla vaikea ottaa puheeksi ja vertaisryhmä vaikuttaa osaan nuorista. Tämä kertoo sosiaalisen tilanteen vaikeudesta. Nuoret saattavat tietää, mikä olisi oikein, mutta kaveriporukassa puuttuminen tai vastoin muiden mielipiteitä toimiminen voi tuntua hankalalta. Nuoria on tärkeä tukea ja antaa heille keinoja toimia myös matkustajan roolissa – miten puuttua, kysyä ja tarvittaessa kieltäytyä kyydistä.

Huoltajien ja koulun rooli näyttäytyy nuorten vastausten perusteella tärkeänä ehkäisevän työn mahdollisuutena. Kaksi kolmesta nuoresta arvioi toimivansa liikenteessä samaan tapaan kuin vanhempansa. Samalla osa nuorista arvioi, että vanhemmilla on liian kaunisteltu kuva heidän liikennekäyttäytymisestään. Tämä kertoo tarpeesta avoimelle keskustelulle, jossa ei keskitytä vain sääntöihin tai kieltoihin, vaan myös ratkaisuihin: mitä tehdään, jos kuski on juonut, jos väsyttää, jos kaveri ajaa liian kovaa tai jos puhelin houkuttelee ajon aikana. Huoltajien oma käyttäytyminen ja esimerkki, keskustelut kotona sekä koulun tarjoama säännöllinen liikennekasvatus tukevat nuorten kasvua turvallisiksi liikkujiksi.

Marja Pakarinen

Raportin aineistot ja lähteet

Nuorisokysely 2025

- Toteuttaja: Taloustutkimus Oy. Vastaukset on kerätty syyskuussa 2025 internetpaneelissa.
- Kohderyhmä 15–24-vuotiaat valtakunnallisesti N=811.
- Tulokset on painotettu sukupuolen ja alueen mukaan vastaamaan kohderyhmää.

Teemakysely 2025

- Toteuttaja: Verian. Vastaukset kerätty joulukuussa 2025 väestöedustavassa internetpaneelissa.
- Kohderyhmä: 15 vuotta täyttäneet suomalaiset. N=1060, 15–24-vuotiaita vastaajia N=168.
- Aineisto on painotettu sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan vastaamaan väestöä tässä ikäryhmässä.
- Tulosten luottamusväli on kokonaisotoksen osalta $\pm 3,1$ prosenttiyksikköä (50 % tulostasolla)

Kesäkysely 2025

- Toteuttaja: Verian. Vastaukset kerätty toukokuussa 2025 internetpaneelissa.
- Kohderyhmä: 15 vuotta täyttäneet suomalaiset. N=1212, 15–24-vuotiaita vastaajia N=105.
- Aineisto on painotettu sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan vastaamaan väestöä tässä ikäryhmässä.
- Tulosten luottamusväli on kokonaisotoksen osalta $\pm 3,1$ prosenttiyksikköä (50 % tulostasolla).

Talvikysely 2025

- Toteuttaja: Verian. Vastaukset kerätty marraskuussa 2025 internetpaneelissa.
- Kohderyhmä: 15 vuotta täyttäneet suomalaiset. N=1005, 15–24-vuotiaita vastaajia N=159.
- Aineisto on painotettu sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan vastaamaan väestöä tässä ikäryhmässä.
- Tulosten luottamusväli on kokonaisotoksen osalta $\pm 3,1$ prosenttiyksikköä (50 % tulostasolla).

Muut lähteet:

- Salenius S. ja Sihvola N. 2021. OTI-nuorisoraportti 2021. Onnettomuustietoinstituutti OTI, Helsinki. ISBN 78-952-5834-58-1. [OTI-nuorisoraportti 2021.pdf](#)
- Delavary, M., Lyon, C., Vanlaar, W.G.M., Robertson, R.D. 2024. Young and Aging Drivers. ESRA3 Thematic report Nr. 5. ESRA project (E-Survey of Road users' Attitudes). (2024-R-22-EN). Traffic Injury Research Foundation. <https://www.esranet.eu/storage/minisites/esra2023thematicreportno5youngandagingdrivers.pdf>
- Suomen virallinen tilasto (SVT): Tieliikenneonnettomuustilasto [verkkajulkaisu]. ISSN=1798-758X. Helsinki: Tilastokeskus [Viitattu 7.6.2026]. Saantitapa: <https://stat.fi/fi/tilasto/ton>